

RENAȘTEREA

ORGAN NAȚIONAL-BISERICESC SĂPTĂMÂNAL

„Drept aceea, iubiții mei frați, să fie tot omul grabnic la ascultat și zăbavnic la grăit, zăbavnic la mânie. Căci mânia omului nu lucrează dreptatea lui Dumnezeu.“

Iacob 1, 18—19.

Abonamentul anual: 400 Lei.

Director: Dr. I. MATEIU

Redacția și Administrația:
Cluj, Piața Cuza Vodă Nr. 3.

Bun de imprimat

SESIUNEA ADUNĂRII EPARHIALE

Credincioasă vechei tradiții șaguniene, adunarea eparhială întrunită în sesiune ordinară, și-a deschis Duminecă în 7 Mai crt. cu toată solemnitatea seria ședințelor sale pilduitoare.

Catedrala Clujului abia a putut cuprinde numărul mare de credincioși, care a fost sporit de data aceasta prin participarea reprezentanților vieții noastre bisericesti, veniți din diferitele centre ale Eparhiei. Ei au răspuns cu plăcere chemării arhieresti și au venit să-și dea partea lor de contribuție binevoitoare, pentru rezolvirea problemelor mari de conducere și actualitate bisericască.

Solemnitatea deschiderii a fost înălțată prin frumoasa slujbă arhierescă slujită de P. S. Sa Episcopul Nicolae Colan, asistat de consilierii eparhiali: Dr. V. Sava, Laur. Curea și I. Goron, Rect. Acad. Teol. Dr. L. G. Munteanu, protopopii: P. Popovici, I. Ghiurițan, I. Cioară, pr. V. Vescan, apoi diaconii: V. Bogdan, V. Pârvu și Alex. Nicoară. Cu această ocaziune P. S. Sa a sfințit pe diaconul Alex. Nicoară întru preot și duhovnic pentru parohia Agârbiciu din tractul Clujului, iar pe teologul I. Oltean întru diacon, cu destinație pentru parohia Fărău din tractul Luduș.

Predica evangheliei a fost rostită cu cunoscutu-i talent de păr. cons. eparh. Ion Goron, iar răspunsurile au fost date de către corul „Bunavestire“ și al Maicelor de sub conducerea C. diacon A. Scurtu.

Momentele de reculegere sufletească au fost înălțate prin slujba sfințirii, apoi calda invocare a Duhului Sfânt pentru luminarea și călăuzirea lucrărilor și prinosul de tristă amintire adus prin parastasul slujit pentru odihna sufletului foștilor deputați eparhiali Octavian Goga, Iovian Mureșan și Dr. Andrei Buzdug. Trecearea lor la cele vecinice a lăsat un val de durere în sufletul tu-

P. S. S. Episcopul Nicolae Colan

turor celor ce i-au cunoscut și apreciat.

Ziua întâia.

Deschiderea Adunării s'a făcut în sala festivă din palatul reședinței, unde s'au întrunit toți deputații eparhiali și alți credincioși ai bisericii noastre, cu interes mai pronunțat pentru cauzele și prosperarea ei. Aici au primit cu toții într'un freamăt de aplauze și manifestație de simpatie pe arhierul iubit. Pătruns de această caldă alipire, P. S. Sa ia loc la masa prezidială ca să deschidă a treia ședință în calitate de Episcop al Clujului. Ca la un semn, toți întonează tradiționalul Hristos a înviat, clipind din ochi sub impetuoasa năvală a sentimentelor de înfrățire. Iar în această atmosferă sufletească pătrunsă în suflet și tradată în privire, P. S. Sa rostește următoarea cuvântare de deschidere:

Cuvântarea P. S. Episcop Nicolae.

Hristos a înviat,

Onorată adunare eparhială,

Nu mă rabdă inima să nu-mi înfățișez sincera și osebita bucurie care-mi înseninează sufletul astăzi, când pentru a treia oară Vă văd adunați în jurul meu pe D-voastră distinși re-

prezentanți legiuți ai clerului și poporului din Eparhia Vadului, Feleacului și Clujului.

Rostul întrunirii noastre Vă este cunoscut: Intr'o atmosferă de frățească împreună lucrare ne vom da seama de felul în care s'a desfășurat viața bisericască a ultimului an, în cuprinsul eparhiei noastre, vom constata roadele ostenețelor noastre întru păstoria poporului credincios și ne vom sili să găsim cele mai bune căi și mijloace pentru cât mai sănătoasă îndrumare a acestui popor, și în viitor.

Evident, acest lucru l-am săvârșit și altădată. Și totuși această adunare a noastră, prin importanța ei, iese din rândul celorlalte adunări similare. Fiindcă ea se ține la douăzeci de ani dela întemeierea de Dumnezeu păzitei Eparhii a Vadului, Feleacului și Clujului.

De sigur epocile nu se măsoară cu deceniile, nici cu veacurile, ci cu silințele cele mari și cu înfăptuirile ce le încununază pe acestea. Oricum am măsura însă timpul scurs dela întemeierea eparhiei noastre până astăzi, avem dreptul să ne bucurăm: Ostenețele devotaților ctitori ai acestei eparhii, ca și ale urmașilor lor n'au rămas sterpe, ci s'au încărcat cu roșuri bogate. Din ele gustăm noi cei de astăzi și se vor hrăni — duhovnicește — din belșug generațiile viitoare.

În adevăr, celuice și-ar face din asemănarea stării de azi cu cea de-acum douăzeci de ani o „iscusită zăbavă“, i-ar fi cu neputință să nu constate deosebirea pe cât de mare pe-atât de îmbucurătoare. Starea modestă a eparhiei noastre de-a-tunci o zugrăvește cu suficientă elocvență între altele masa și scaunul cu care s'a așezat la Cluj cel dintâi vlădică al reînviatului nostru eparhii, neuitatul Nicolae Ivan. Relicviile scumpe le păstrăm cu pietate în Muzeul nostru întemeiat anul trecut. Iar starea de astăzi a eparhiei

noastre o poate citi și trecătorul neinițiat, din numeroasele lăcașuri sfinte — durate din nou — cari vestesc tăria ortodoxiei pe întreg cuprinsul Ardealului de Miază Noapte; aceeaș stare și-o poate lămuri trecătorul și din pomelnicul traicelor asemenea zăminte culturale și bisericesti, de cari cu drept cuvânt poate fi mândră eparhia noastră.

După două decenii de existență Eparhia Vadului, Feleacului și Clujului e bucuroasă să constate, că-și desfășoară viața pe linia tradiției șaguniene, tradiție dezvoltată și adâncită cu atât de pilduitoare competență de I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae dela Sibiu.

Întru strădania devotată din care-au izvorât înfăptuirile celor două decenii de viață a eparhiei noastre, după cuvântul sfântului Apostol Pavel (I Cor. 3, 6), unii au sădit, alții au udat, iar Dumnezeu a făcut să crească sămănătura. Bunului Părinte creștesc i se cuvine deci cea dintâi și cea mai fierbinte mulțumită a noastră. Lui i-o și aducem, din toată inima. Dar gândul nostru se îndreaptă, cu pioasă recunoștință și laudă și către cei ce-au semănat și au udat întru credință și nădejde. Către vrednicul ctitor-vlădicesc Nicolae Ivan și către ajutătorii lui săritori la bună treabă creștinească și românească, dintre cari unii — ca neuitații Bogdan-Duică și O. Goga — s'au mutat dintre noi, iar cei mai mulți — spre bucuria noastră — își continuă rodnicia lor activitate.

Onorată Adunare Eparhială,

Ultima noastră întrunire ne-a îmbiat tristul prilej de a deplânge încetarea din viață a celui ce a fost neîntrecutul cântăreț al pătimirii noastre, luminatul bărbat de stat și involburatul ostaș al unității noastre naționale, O. Goga.

Astăzi ne cernim inimile pomenind o întreagă serie de fii dintre cei mai distinși ai nației noastre, pe cari bunul Dum-

nezeu a socotit de cuviință să-i cheme la sine în ultimul an.

În vara trecută am petrecut la groapa din voevodala Cetate a Curtii de Argeș pe marea noastră Regină Maria, care — alături de neuitatul Rege Ferdinand I — a ctitorit împlinirea visului milenar al nației românești. Nu mult după încetarea din viață a slăvitei noastre crăieșe, țara a pierdut pe viteazul ostaș și înțeleptul sfetnic al tronului care a fost Mareșalul Averescu; iar în ziua de 14 Martie a anului 1939 trimișii clerului și poporului îndurerat al patriei noastre, în frunte cu M. S. Regele Carol II, au așezat, cu cinstea cuvenită, în Cripta de vecinică odihnă din catedrala patriarhală, pe I. P. S. Sa Patriarhul și Primul ministru al Țării Dr. Miron Cristea. Și mai proaspete sunt mormintele cari adăpostesc la Turda și la Cluj osemintele Protopopului Iovian Murășan și ale Profesorului Academiei noastre teologice Dr. Andrei Buzdug, amândoi membri distinși ai Adunării noastre eparhiale.

Cuprinzându-i pe toți în giulgiul curat al iubirii noastre, făgăduim că le vom cinste totdeauna numele cu recunoștința și lauda cuvenită celor mai vrednici slujitori ai neamului și ai sfintei lui Biserici dreptmăritoare.

Prea Cucernici Părinți, Domnilor,

La sfârșitul ultimului an bisericesc, țara noastră a trecut prin momente de justificată îngrijorare. În nemijlocita apropiere a fruntariilor noastre s'au petrecut lucruri, cari au sfătuit pe înțelepții noștri conducători să cheme sub arme o seamă din rezervele ostășești ale nației. Țara și străinătatea deopotrivă — au avut prilejul celei mai mărețe și mai reconfortante privesliști. Mănați de instinctul de conservare națională, întărit cu cea mai lucidă conștiință a datoriei de a păzi zestrea scumpă a înaintașilor jertfelnici, fiii patriei au alergat cu o impresionantă însuflețire sub steagul strămoșeștii gloriei, spre a-și apăra — în caz de lipsă — „sărăcia și nevoile și neamul”. Ca 'n toate marile momente ale istoriei sale zburcimate, nația românească strâns unită și călită în focul sacru al aceleiași credințe inconjoară și astăzi cu toată dragostea și devotamentul pe înțeleptul ei Suveran, M. S. Regele Carol II, fiind gata oricând să aducă suptă jertfă pentru buna pază a comorii celei scumpe, care este *Țara Nouă*.

Cine s'ar încumeta oare să ne conteste dreptul de a afirma, că această strălucită solidaritate morală a națiunii române se da-

toarește în covârșitoarea ei parte propovăduirii neadormite întru care se ostenesc slujitorii smeriți ai sfintei noastre Biserici?

În viața particulară, rodirile acestei propovăduiri se văd mai ușor în toată bună vremea; în viața obștească însă secerișul lor bogat ne umple hambarele inimii mai ales în marile clipe ale istoriei. De aceea, cârmuirea noastră de stat își va vădi înțelepciunea sa cu atât mai mult, cu cât se va lipi mai cu căldură de sfânta noastră Biserică și cu cât va înlesni mai efectiv propovăduirea strădalnicilor slujitori ai altarelor lui Hristos.

Prea cucernici Părinți, Domnilor deputați,

Din rapoartele ce Vi se vor prezenta veți putea lua cunoștință de viața bisericească desfășurată în ultimul an în eparhia noastră, precum și de starea așezămintelor noastre eparhiale. Din pricina aceasta eu mă dispenez de mai amănunțita expunere a acestei vieți și de mai largă arătare a acestei stări. Îngăduiți-mi totuși să Vă amintesc încă depe acuma cel puțin două din înfăptuirile noastre mai de seamă din anul trecut: 1. În catedrala noastră episcopescă am introdus caloriferul și astfel credincioșii noștri vor avea de aci înainte și mai prielnice condiții de-a cerceta sfintele slujbe și de-a se zidi sufletește cu dumnezeieștile învățături ale legii Domnului și Mântuitorului nostru Isus Hristos. 2. Deasemenea Bunul Dumnezeu ne-a ajutat să vedem terminat și noul local al Academiei noastre teologice, în care ne vom crește, cu grija cuvenită, pe viitorii slujitori ai altarelor strămoșești.

Mulțumind bunului Părinte ceresc pentru ajutorul ce ni l-a dat și 'n acest an și mulțumind Consiliului meu eparhial, ca și tuturor devotaților preoți și mireni cari mi-au fost prețios sprijin întru cârmuirea poporului credincios — și salutându-vă cu toată părinteasca mea dragoste, declar deschisă sesiunea din 1939 a Adunării eparhiei Vadului, Feleacului și Clujului.

Continuarea adunării.

Răsunetul provocat de această cuvântare în sufletul auditorului este adânc. Mai ales, că acest răsunet a fost nedespărțit de cei prezenți în tot cursul ședințelor, însuflețind cuvântări și desbateri.

Intrând în ordinea de zi, părintele consilier Dr. V. Sava face în calitate de secretar general apelul nominal, luând act de prezența celor de față. Câteva absențe își găsesc motivarea perfect justificată în diferite preocupări și misiuni su-

perioare de stat, cari fac cinste adunării și bisericii. Numărul impozant de prezențe dă toată puterea de a delibera în mod valabil asupra tuturor chestiunilor ce vor fi desbătute. Cererile de concediu se aprobă.

La propunerea biroului adunarea hotărăște să se trimită telegrame de omagiu M. S. Regelui Carol II, I. P. Sfințitului Mitropolit Nicodem, ca locțiitor de Patriarh, I. P. Sfințitului Mitropolit al Ardealului Dr. Nicolae Bălan, d-lui Armand Călinescu, Președintelui Consiliului de Miniștri și d-lui Dr. Nicolae Zigre, Ministru al Cultelor și Artelor.

Urmează apoi formarea comisiunilor cu prezentarea rapoartelor generale și speciale de Consiliul eparhial, propunând repartizarea lor pe comisiuni. Întrunirea lor în ședință de lucru se fixează pentru ora 7 p. m. din aceeași zi.

La ora 1½ președintele ridică ședința, anunțând pe cea viitoare pentru Luni, 8 Mai, ora 10 dimineața.

Recepția dela reședință.

După această ședință, toată asistența se prezintă la recepție în salonul reședinței, unde d-l prof. univ. Dr. Emil Teposu prezintă omagiile adunării eparhiale arhierului iubit, care cu atâta blândefie, iubire și bună-tate se străduiește pentru binele și prosperarea armonică a tuturor ramificațiilor din marele corp al bisericii.

P. S. Sa răspunde vorbitorului asemănând unitatea bisericii cu trupul, a cărui bună funcționare depinde de funcțiunea singuraticelor mădule. Repartizând meritul bune prosperări a bisericii pe toți colaboratorii săi dela cei mai apropiați, până la modești slujitori din cele mai îndepărtate sate și cătune, arată că această coeziune de muncă unitară turnată în alvia adâncă a tradiției noastre, care duce până la marele *Șaguna*, dă roadele de cari ne putem bucura. Urmând această linie de conduită a înaintașilor noștri, putem realiza marile acte de virtute și prosperare. Acestei conduite se pot datora și gesturile hotărâte de unitate absolută în gândire și simțire, cum au dovedit-o fiii neamului în ultimul timp, prin răspunsul neșovăit dat chemării Țării. Incredzători în destinele noastre, noi ne întărim sufletul cu nădejdea că lucrul nostru va fi încărcat și acum de rod, fiindcă eforturile făcute de biserică pentru zidirea sufletească nu pot rămânea fără efect. Cel ce-și reazimă faptele pe credință, nu numai pe îndemnuri omenesti, acela reușește.

Peleringajul la Ciucea.

Implinindu-se un an dela moartea celui ce a cântat pătimirea noastră și a luptat pentru înălțarea neamului cu cinste, membrii adunării eparhiale în frunte cu P. S. Sa au plecat îndată după masă la mormântul lui *Octavian Goga*. În liniștea sihastrică tăiată doar de ondulatul frunzelor și a ierbii proaspete, a urcat întregul cortegiu scările ce duc la locuința de odinioară și la cea fără întoarcere a poetului. Totul vorbește — prin tăcere mută — de fălăirile de aripi înălțătoare ale geniului de odinioară și de durerea prezentului prin lipsa lui. În acest cadru de jale fără margini d-na *Veturia Goga* se reliefează ca un izvor ce-și înecă durerea în lacrimi nesfârșite. Fiecare colț, fiecare obiect de artă îți amintește doar de alte zile, de gust și de simțire. Dar cine le-a trăit! Par'că duhul poetului mai plutește în jur, ori unde ai da, ori ce ai privi. Numai sus în cripta prefăcută în scrin de flori, doar me trupul obosit.

Aici s'au perondat ziua întregă, devotații, credincioșii și admiratorii lui. Căci cu cât trece timpul se va simți mai mult lipsa lui, iar conturul figurii sale se va mări în proporții tot mai mari până 'n legendă. Au venit doar arhierii să-i slujească parastasul, iar sfetnici mari să verse o lacrimă.

Înainte de prânz a slujit parastasul însuși I. P. S. Mitropolit al Ardealului *Nicolae Bălan*, asistat de un sobor de preoți, iar după masă P. Sf. Episcop *Nicolae Colan* al Clujului, asistat de cucernicii păr. consilier *Laurențiu Curea*, prot. Ioil Ghiurișan, Vasile Span, Sorin Furdui și diaconul A. Scurtu. Mult s'a frământat pentru neam și a suferit *Octavian Goga*, multă să-i fie răsplata sufletului în ceruri, iar amintirea lui pe pământ cripta dela Ciucea va alimenta-o mereu.

Ziua a doua.

Raportul comisiei de organizare.

După studierea amănunțită a diferitelor probleme încredințate comisiunilor, acestea se prezintă cu rapoartele pregătite în cauză la ședință. Membrii fiind întruniți, ședința se deschide de către P. S. Sa la ora 10, dând cuvântul raportorului comisiei de organizare, d-l prof. *Lazar Chirilă*. D-sa evocă evenimentele mai importante întâmplate dela ședințele anului trecut încoace, oprindu-se la pierderea mare a neamului și țării prin moartea celei ce a fost iubita și glorioasă Regină Maria a României. Asemenea și pierderea neamu-

lui și bisericii întregi prin moartea primului Patriarh al României și Președinte al Consiliului de Miniștri Dr. Miron Cristea, precum și a valoroșilor membrii ai Ad. Ep. prot. Iovian Mureșanu și prof. Dr. Andrei Buzdug. Totodată și pierderea Arhiepiscopiei Sibiului prin decesul cons. mitr. Traian Petrișor. În semn de înaltă cinstitie, Adunarea eparhială se ridică pentru câteva clipe.

În continuare d-sa arată apoi înalta cinste de care s'a putut bucura biserica și eparhia noastră prin chemarea P. S. Sale la cârma țării, lăsând la fiecare din cele două departamente urme de armonică colaborare și rezultate rodnice pentru biserică. De o importanță deosebită sunt legile bisericesti și a învățământului teologic, precum și încadrarea preoției ardeleni în normele de salarizare a licențiatilor.

Pentru străduințele sale merituoase pe teren social, cultural și bisericesc, P. S. Sa a fost decorat cu diferite ordine, iar pentru munca Sa cărturărească Academia Română i-a deschis porțile sanctuarului științei, alegându-l membru de onoare. (Ovațiuni repetate).

Omagierea consilierilor.

Cu această ocaziune relevăm faptul important, că se împlinesc 20 de ani dela înființarea Episcopiei Clujului, în vederea cărui fapt să se aranjeze în toamnă o serbare. D-l Dr. Alex. Dragomir subliniază din acest prilej rolul important și partea de contribuție a păr. Consilier Dr. Seb. Stanca, ca colaborator și stâlp de razim dela organizarea Eparhiei și Bisericii noastre. P. C. păr. consilier răspunde aplauselor mulțimii cu legământul făcut de mult în suflet — că atât cât va fi în slujbă și 'n viață va fi pururea alături de cauzele și doleanțele bisericii, căreia i-a închinat viața întreagă, slujindu-o cu acelaș devotament.

D-l Dr. Eugen Nicoară întregeste această mențiune, arătând că din primele momente ale înființării Episcopiei, de atunci când alții refuzau sarcina grea a începutului și răspunderii, a stat neclintit la datorie celalalt slujitor destoinic, Dr. Vasile Sava, care a dat partea evidentă de contribuție în prosperarea și chivernisirea părții gospodărești, care ne face cinstea Eparhiei. P. C. păr. consilier Sava răspunde, că se simte măgulit de această apreciere, dar P. C. Sa a fost deplin onorat pentru munca sa și singura dorință îi este să poată continua în această direcție, activând cu tot devotamentul alături de P. S. Sa, Episcopul Nicolae Colan.

Trecând la partea preocupărilor de ordin spiritual și de pastorație se menționează inițiativa laudabilă a P. S. Sale prin instituirea de premii pentru lucrările bune ale preoților, din care s'au și premiat patru lucrări mai bune. Ele formează un stimulent puternic pentru munca spirituală.

Se cere apoi punerea în aplicare a principiului M. S. Regelui Carol II cu privire la liceele confesionale, din care face parte și vechiul desiderat a obținerii unei școli normale de fiecare eparhie.

Se aprobă măsura luată cu privire la ajutorarea preoților nesalariați prin contribuția frățescă a celorlalți preoți în frunte cu P. S. Sa care reoglinde spiritul de iubire și jertfă frățescă. Adunarea încredințează Consiliul eparhial să facă demersurile necesare pentru salarizarea preoților noi îndată după intrarea în funcțiune, ca și la celelalte servicii.

Ca o problemă de mare actualitate se pune apoi aplicarea decretului lege cu privire la funcționarea Academiei teologice, urmând să se înainteze On. Minister al Educației Naționale un memoriu în cauză.

Procedura disciplinară să se facă conform regulamentului special.

P. S. Sa arată apoi necesitatea de a răspândi cărțile bune, ca premii școlare din care necesitate a plecat și inițiativa fericită cu editarea seriei din „Cărțile Vieții“, cari prezintă atâtea buchete de mireasmă morală-socială.

În semn de părintească iubire P. S. Sa dăruște fiecărui deputat cărțile apărute.

Sfințirea noului local al Academiei Teologice

La ora 12^{1/2}, ședința se ridică pentru a asista la sfințirea Academiei Teologice. Se știe că acest local a fost ridicat din râvna arzătoare a P. S. Sale de a răspândi cât mai multă lumină și a cimenta caractere. Pentru a putea realiza acest ideal, iacă se imbie și posibilitatea în condițiuni mai prielnice.

Căci, după cum a spus P. S. Sa în cuvântare, dela preotul prezentului și al viitorului se cer mai mult decât dela cel al trecutului. Acela a fost apostolul național de rezistență îndârjită împotriva încercărilor străine, sentinela de veghe la ușile sanctuarului național păstrat în credință. Cum azi și 'n viitor această sarcină se împarte și între ceilalți factori din viața noastră de stat, preotului îi revin cerințe nouă de lumină multă, de viață culturală și socială. De viață duhovnicească și zi-

dire integrală a neamului. Noua instituție va avea de unde le da, căci drept semn — de bun augur — însuși edificiul este, după cum a remarcat și I. P. S. Mitropolit Nicolae dela Sibiu — numai lumină. Aprecierea deplină a acestui eveniment o pot avea toți aceia cari au ascultat întregul proces de evoluție expus de păr. Rector L. G. Munteanu dela cel mai umil început al școlii și până la condițiile de azi. Mai mult aceia — preoți vrednici de azi — cari și-au făcut studiile în acele condițiuni.

Slujba sfințirii a fost săvârșită de ctitorul instituției, asistat de profesorii ei.

Secția bisericească.

D-l deputat Dr. Petru Meleş, în calitate de raportor al comisiei reliefează în raportul său faptul îmbucurător, că în urma muncii devotate depusă de slujitorii altarului, se constată un progres simțitor în toate ramificațiile vieții. Munca lor de pastorație, de propagandă, conferințe, asistență socială și cuvântări a dat roade sporite. Date statistice dovedesc ridicarea moralului colectiv.

Un considerabil sprijin pentru promovarea cauzei ar putea da o revenire asupra vechiului regim pentru stăvilirea sectelor. P. C. prot. deputat Al. Baba cere o intervenție insistentă la On. Minister în cauză, ușurând în felul acesta munca preotului pentru redresarea lor pe linia credinței.

Ca un fapt îmbucurător remarcăm sporirea mănăstirilor noastre cu cea dela Toplița trecută sub jurisdicția Eparhiei Clujului conform actului de ctitorie.

O cauză destul de importantă formează și problema cimitirelor noastre. Cultul morților s'ar putea manifesta mai evident prin o bună îngrijire a mormintelor. Straja Țării, cu atâtea preocupări nobile, poate da rezultate escelente de exemplificare bătrânilor dela sate, după planul d-lui deputat Dr. E. Nicoară.

Secția culturală.

D-l deputat Prot. Șpan, raportorul comisiei, arată nevoia de a repartiza școlile secundare inferioare ca gimnazii și în centrele rurale, pentru a deschide mai ușor copiilor distinși dela sate calea spre școală și meserie. Pentru soluționarea absențelor școlare în regiunile muntoase se cer înființarea de cantine școlare, care ar ușura mult posibilitățile de cercetare a școlii. Să se ceară cedarea câte unei școli normale de Eparhie, pentru a înființa școală normală-confesională.

Sesizată de sistemul demo-

ralizator și destrăcător de neam al avortului clandestin, Adunarea eparhială hotărăște — la propunerea P. C. prot. deputat Al. Baba — să facă demersurile necesare la D-l Ministru al Sănătății pentru opreliștea acestui procedeu dezastruos.

Se mai cere sistematizarea posturilor de catiheți în centre cu școli multe. Aplicarea teologilor absolvenți la protopopiate și parohii mari pentru practică. Muzeul Eparhial și-a sporit inventarul prin cărți și obiecte vechi primite.

Cărțile vechi bisericesti vor fi răsplătite prin cărți nouă.

Nevoia arzătoare de preoți misionari — relevată de P. C. prot. N. Vasiliu — se va soluționa prin creșterea de călugări bine pregătiți pentru trebuințele misionare.

Secția economică.

D-l deputat Dr. Laur. Gherman, expune în amănunte raportul comisiei asupra Bilanțului și tuturor operațiunilor financiare ale Eparhiei, aflate în ordine. D-sa remarcă cu o specială subliniere lucrările mari din acest an, ca edificarea Academiei Teologice și introducerea caloriferului la Catedrală, făcute cu grija P. S. Sale și a Consiliului Eparhial. Adunarea le exprimă respectuoase mulțumiri. În continuare d-l raportor anunță că și pierderile din conversiune vor fi acoperite cu bonurile de stat, cari se vor distribui în curând.

Căminul fiilor de preoți.

Deodată cu instalarea Academiei Teologice în noul locaș se rezolvă și vechea preocupare pentru adăpostirea fiilor de preoți dela școlile din Cluj. Căminul preconizat se va înființa în localul din str. Iașilor 14, unde au stat studenții teologi. Implicit se va rezolva și chestiunea Căminului preoțesc, care se va putea aranja în condițiuni mai prielnice.

Mănăstirea „Sf. Elisabeta“

a fost improprietărită cu 300 hectare de pădure. Iată un început prielnic pentru a putea da acestei mănăstiri o bază mai solidă de prosperare. Necesitatea imperioasă a călugărițelor surori de caritate ortodoxe este deobște cunoscută, mai ales pentru a pune odată frâu prozelitismului catolic ce se face în clinici și spitalele de stat.

Majorarea pensiunilor.

Soluționându-se vechiul desiderat al preoției prin încadrarea sa la fondul general de pensii al statului, totuși au mai rămas vechii pensionari în sarcina Eparhiei. Iar soarta acestora trebuia îmbunătățită. Grija conducerii bisericesti se extinde și asupra lor. Din înalta

inițiativă soarta lor va fi îmbunătățită prin o majorare de 50% a pensiei lor, pe care Adunarea a aprobat-o. Din timp în timp se vor acorda și ajutoare extraordinare.

Prezentându-se și proiectul de buget pentru anul 1939, se aprobă în întregime, ca binechibzuit și echilibrat.

Ca ultim punct al desbaterilor Adunarea eparhială aprobă desideratele preoțimei exprimate în congresele ei și în conferințele preoțești și le transpune Consiliului eparhial pentru împlinirea celor ce-i cad în competență.

La sfârșitul desbaterilor, P. S. Sa Episcopul nostru încheie șirul ședințelor prin cuvinte calde de părintească iubire, exprimând cele mai bune urări de fericire și împărtășind membrilor Adunării și familiilor lor arhieresti binecuvântări.

Emoționat răspunde în numele Adunării d-l Dr. Laurențiu Gherman, exprimând unanima dorință și rugă a membrilor, ca bunul Dumnezeu să învrednicească întreaga Adunare să se poată întruni mereu în aceste condițiuni de iubire și frățească colaborare — sub înțeleapta conducere a blândului Arhiepiscop — pentru binele și fericirea Bisericii și credincioșilor ei.

Pr. V. Mateiu

EVANGHELIA

Ioan 9, 1-38.

Vindecarea descrisă în Evanghelia e un eveniment, a cărui veste ne înfioară ori de câte ori o auzim; între Inviere și Înălțare această veste pare trâmbița de biruință a creștinătății renăscute prin dumnezeasca intervenție a Mântuitorului. Deodată cu Mântuitorul și noi înviem; toate mădulele noastre își redobândesc menirea lor firească de a fi purtătoarele bucuriei vieții.

Marea nenorocire a oamenilor e, că având ochi nu văd, având urechi nu aud. Decăderea din viața harică a pervertit funcțiunea simțurilor. Mâna omului corupt de păcat se întinde spre furtișag, ochii lui văd numai prilejul desfrâului și al viclesugului, gura lui rostește minciună, urechea lui se apleacă la bârfeală și picioarele lui se îndreaptă spre fărâdelege. În cuvântarea de pe munte Mântuitorul ne atrage luarea aminte asupra acestor slăbiciuni ale omului și zice: mai bine orb, decât cu ochi cari te smintesc.

Cel orb nu poate fi smintit prin vedere. Dar cum nu poate fi smintit cel ce vede? Răspunsul evangheliei acesta e: prin credința în Mântuitorul.

Prin credința în Mântuitorul asupra fiecărui om se petrece ceea ce s'a petrecut cu orbul: o desăvârșire a trupului creat din țărână. Aceasta e semnificația ciudatului gest făcut de Isus, care de astă dată n'a vindecat prin cuvânt, ci prin tină frământată de sfânta Lui mână. Prin păcat omul tinde spre moartea, care-i preface trupul în țărână. Bietul orb era la începutul acestei descompunerii;

înainte de a se naște ochii îi devenise țărână. Mântuitorul i-a restituit această țărână. Dar atâta nu ajungea; ca să-i fie vederea limpede, mai era trebuință și de apa curățitoare. Căci renașterea se face prin apă și se desăvârșește prin duh.

Cu acel prilej Mântuitorul a rostit, totuși, un cuvânt, pe care a trebuit să-l asculte orbul, ca să fie sănătos. Se cuvine să-l reținem, deoa-

rece e garanția sănătății morale a mădulelor omenesti și a omului întreg.

Mântuitorul a zis: mergi. Acest cuvânt e taina vieții depline. Ca să nu ne smintească ochii și urechile și mâinile și picioarele, fiecare trebuie să fim străbătuți de conștiința, că suntem trimișii Lui, în mădulele noastre lucrează voința Lui.

I. G.

ZECE MAI

E Zece Mai! Măreața sărbătoare
Mai încercată-i par'că de lumină
Și clopotele mai vrăjite mbină
Spre cer mulțumitoarea lor cântare...

Trec defilând copii cu fața plină
De zâmbete, de vise și de soare...
Și trec soldați în cântec de fanfare...
De-odată privitorii se închină

Cu gândul — cerb prin ani pornit în fugă...
Trec, spintecând cu ruptul steag văzduhul,
Vechi luptători, sfărâmtori de lanțuri...

Incet, toți se descopăr, ca de rugă...
Și peste toți plutește par'că duhul
Acelor care s'au sfârșit prin șanțuri...

I. V. SPIRIDON

INFORMAȚIUNI

Centenarul nașterii Regelui Carol I. In ziua de 9 Mai c. s'au desfășurat în București, impresionantele festivități de pomenire a ctitorului Regatului român, desvelindu-se statuia măreață așezată în fața Palatului regal din Calea Victoriei. Cu acest prilej festiv M. S. Regele Carol II-lea a rostit un discurs strălucit, pe care-l reproducem textual în numărul următor.

Ziua de 10 Mai. Tradiționala sărbătoare națională s'a desfășurat și anul acesta cu același entuziasm și cu aceeași mândrie de toți fiii neamului. Incepând cu marea paradă militară din Capitală până la cele mai reduse din celelalte orașe, au vibrat cu toții de încredere deplină urmărind defilarea oștirii noastre disciplinate și bine echipate. Simțeam, că hotarele țării sunt pe mâini bune, în stare să înfrunte orice amenințări. În teatre, școli și săli publice tineretul a prăznuit prin șezători înălțătoare ziua simbolică a independenței regalității și unității neamului românesc. A fost un popas de simțiri înalte ce ne-au sporit avântul spre muncă și glorie, sub domnia unui Rege mare.

Alegeri parlamentare. Pe ziua de 10 Mai c. M. S. Regele Carol II-lea a făcut să apară în Monitorul Oficial Decretul-lege, care dispune să se facă, potrivit Constituției noi, alegerile parlamentare și anume pentru Adunarea deputaților în ziua de 1 Iunie c., iar pentru Senat în 2 Iunie c. Parlamentul se va întruni pe ziua de 7 Iunie în București. Deodată cu aceasta s'a publicat în Monitor și legea electorală. Acest act istoric este salutat cu adâncă satisfacție de către Țara întreagă.

O nouă Mitropolie. Cu ocazia-ne festivităților dala T.-Severin din ziua de 8 Mai c. în amintirea Regelui Carol I. Suveranul nostru iubit a anunțat înălțarea episcopiei Râmnicului la rangul de Mitropolie cu reședința în Craiova. Oltenia așteaptă de mult această necesitate cinstei ce

va sluji la întărirea ortodoxiei și a misiunii ei mari în opera de renaștere spirituală a Țării.

Prof. I. Lupaș în Germania. Răspunzând invitației făcute de către Institutul de cercetări istorice Sud-Est Europene, d. prof. univ. dr. I. Lupaș, dela Universitatea din Cluj, fost ministru, a plecat săptămâna trecută în Germania, unde va ține o serie de conferințe la Universitățile din München, Leipzig și Berlin. Eminențul nostru academician și istoriograf va vorbi despre: „Domnia Regelui Carol I și raporturile germano-române” și despre „Octavian Goga ca literat și om politic”.

În amintirea d-nei Nuțy Dr. German. Împlinindu-se 40 de zile dela săvârșirea din viață a regretatei doamne Nuțy German, soția d. director al Băncii Vatra, un parastas a fost oficiat Marți 9 I. c. la biserică din str. Regele Ferdinand. Au participat rudele și număroși prieteni.

Fundația „Patriarhul Miron Cristea.” Ministerul de culte și arte a întocmit un decret lege pentru regularea succesiunii I. P. S. Patriarh Miron Cristea. Decretul lege prevede înființarea unei Fundații „Patriarhul Miron Cristea”, din fondul de 5 milioane lei lăsat Ministerului de culte și arte. Decretul lege a fost trimis Consiliului Legislativ, spre a-și da avizul.

Consiliul eparhial ort. rom. Cluj.

Nr. 3269/1939.

Ordin circular.

Noua lege a timbrului, publicată în Monitorul Oficial Nr. 78 din 1 Aprilie 1939, în articolul 16 modifică esențial dispozițiile legii anterioare datei de 1 Aprilie 1939 privitor la impozitul de echivalent și anume la paragraful 4 litera b), noua lege a scutit de plata impozitului de echivalent imobilele parohiale ale cultelor religioase subvenționate de stat, fără a face deosebire dacă acele imobile produc sau nu produc venit, deci toate imobilele parohiilor sunt scutite de acest impozit.

Fiind informați că nu toate organele fiscale respectă aceste dispo-

zițiuni legale, îndrumăm oficiile parohiale ca impuneri ilegale să le apeleze în conformitate cu art. 61 din legea timbrului în termen de 15 zile dela comunicarea procesului verbal de impunere.

Apelurile se fac și se înregistrează la Administrația Financiară, unde funcționează comisiunea de apel.

Contra hotărârilor Comisiunii de apel, în termen de 30 zile dela comunicarea deciziei, se poate face recurs, conform art. 62 din legea timbrului.

Atât apelurile cât și recursurile făcute de parohiile noastre, precum și toate acțiunile acestora în justiție sunt scutite de timbre conform ordinului Ministerului Finanțelor, Direcția Timbrului Nr. 108.805 din 13 Iulie 1934, în baza art. 22, § 31 și 1 din legea timbrului.

Cucernicii preoți, ca președinți ai consiliilor parohiale sunt reprezentanții legali ai parohiilor în justiție, vor semna actele juridice necesare și se vor îngriji de executarea acestui ordin circular.

Cluj, la 9 Mai 1939.

Consiliul eparhial.

Parohia ort. rom. Micoșlaca.

Nr. 62/1939.

(19) 1—1

Publicațiune de licitație.

Se aduce la cunoștința generală că parohia ort. rom. din Micoșlaca, jud. Alba, p. u. Uioara, dă în întreprindere prin licitație publică pe baza de oferte închise și sigilate, manopera construirii bisericii sale, pe lângă tot materialul necesar prestat de parohie, conform planului și devizului aprobat de Ven. Consiliu eparhial din Cluj, Nr. 7788/1935.

Garanția se va depune după valoarea de cca. 150 000 (unasutăcincizecimii) Lei.

Licitația se fixează cu termen urgent, pe data de 29 Mai 1939, ora 3 d. m. și se va ține în Școala Primară din loc, în conformitate cu dispozițiile legii contabilității publice și a normelor generale pentru întreprinderi de lucrări publice, precum și a condițiilor speciale din Ord. Sf. Episcopii din Cluj Nr. 3063/1937, trecute în caetul de sarcini.

Planurile, devizul în alb și caetul de sarcini se pot vedea în orele de serviciu la oficiul parohial ort. rom. din Micoșlaca.

Concurenții, legal îndreptățiți, sunt invitați a lua parte la această licitație, depunându-și ofertele în scris, sigilate și însoțite de o garanție de 5% din valoarea lucrării, în numerar, efecte garantate de stat, sau o scrisoare de garanție emisă de o bancă de prima bonitate, acceptată ca garanță de către Episcopia ortodoxă română Cluj.

Parohia își rezervă dreptul a decide asupra adjudacării, pe lângă rezerva aprobării din partea Sf. Episcopii, fără considerare la preț și condițiuni, dând lucrarea aceluia dintre ofertanți, care prezintă cea mai mare încredere.

Parohia nu se angajează la spese de participare la licitație.

Pentru cazul că licitația primă fixată pe data de mai sus nu se va putea ține, a doua licitație va avea loc în ziua de 4 Iunie 1939, în același loc și aceeași oră.

Micoșlaca, la 23 Mai 1939.

Preot: Teodor Moldovan

Epitropi:

Oniga Iacob, Oniga Ioan.

Nr. 266—1939

Văzut: Protopop Iosif Pop

Tipografia Eparhiei ortodoxe române, Cluj